

Kokousaika	Torstaina 17.12.2010 klo 09.00
Kokouspaikka	Valtuustosali (kahvit 18.00 -)

§

KOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN:
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS, PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA

VIRHE. SISÄLLYSLUETTELOON HAKUSANOJA EI LÖYTÄNYT.

Pöytäkirjan nähtävänä pito	Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä tiistaina 21.12.2010 hallintojohtajan työhuoneessa	
	Esko Kangas puheenjohtaja	Päivi Karikumpu pöytäkirjanpitäjä
Julkipanotodistus	Tämä kokouskutsu on julkipantu julkisten kuulutusten ilmoitustaululle Nivalassa 9.12.2010 Soili Kukkola, ilmoitustaulunhoitaja	

Kokousaika	17.12.2010 kello 09.00 - 15.30	
Kokouspaikka	Valtuustosali (kahvit 18.00 -)	
Saapuvilla olleet jäsenet (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	<p>Läsnä 34 valtuutettua poissa 1.</p> <p>Nimenhuutoluettelo merkitään pöytäkirjaan.</p> <p>Valtuutettu Sami Laurila (KESK) on ilmoittanut esteen ja hänen tilalleen on kutsuttu 1. varavaltuutettu Martti Joensuu.</p> <p>Valtuutettu Kati Ainassaari (KESK) on ilmoittanut esteen ja hänen tilalleen on kutsuttu 2. varavaltuutettu Tuula Saarimaa.</p> <p>Valtuutettu Anne Tölli (PS) on ilmoittanut esteen ja varavaltuutetut (Konttila, Malila) ovat myös estyneitä.</p> <p>Kokouskutsu on lähetetty 19.11.2010.</p>	
Muut saapuvilla olleet	Kari Valtanen, Päivi Karikumpu, Matti Uusimäki, Saara Mäenpää, Juha Peltomaa, Riitta Viitakangas, nuorisovaltuutettu Jenna Jaakola, Martti Poikkimäki, Johanna Laitala, Pekka Niemelä, Taimo Honkala.	
Laillisuus ja päätösvaltaisuus	Todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.	
Asiat	Asialistan mukaiset §:t 50 - 53	
Pöytäkirjan tarkistus	Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Tapio Uusitalo sekä Hilikka Suni.	
Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus	Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä
	Esko Kangas	Päivi Karikumpu
	Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.	
	Tarkastusaika	
	Nivala 20.12.2010	
	Allekirjoitukset	
	Tapio Uusitalo	Kalervo Mantila (§ 52) Hilikka Suni
Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä	Aika ja paikka 21.12.2010 hallintojohtajan työhuoneessa	
Todistaa:	Virka-asema	
	Hallintojohtaja	Päivi Karikumpu

Nivalan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma

Kaupunginhallitus 7.12.2010 § 220

Oheismateriaali: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma.

Nivalan kaupunki on ollut edelläkävijä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Työryhmä on toiminut jo 27.3.2006 lähtien, mutta Kallion perustamisen myötä sen toiminta on ollut vuoden tauolla. Työryhmä on jo järjestänyt useita tapahtumia, joiden tarkoituksena on ollut lisätä tietoisuutta terveyden ylläpitämisen tärkeydestä. Liikunnan merkitys on erityisesti korostunut tapahtumien sisällössä.

Pyssymäellä on järjestetty kaksi ”Terveyttä tolpalta toiselle” - liikuntatapahtumaa (syksy 2008 ja syksy 2009), jossa kaupunginjohtajan johdolla sauvakäveltiin ja ns. tolzilla eli rasteilla oli liikunnallisia tehtäviä, jumppaa, venyttelyohjeita ja tietoa liikkumisesta. ”Terveyttä elämän moniotteluun” -tapahtuma (kevät 2008) antoi opettajille vinkkejä koululiikuntaan moniottelijä Tiia Hautalan johdolla. Illalla kaupunkilaiset osallistuivat luennolle, jonka aiheena oli lasten liikkumisen tukeminen.

Myös monia muita tapahtumia on järjestetty ja liikkumisen ja terveyden ylläpitämisen tärkeyttä tuotu esille paikallislehden artikkelien välityksellä.

Terveyskasvatuksen saralla Hyte-työryhmän aikaansaannosta on ollut 3-4 luokkalaisille järjestetty ”Terveyttä massuun ja tassuun”-tapahtuma (syksy 2007). Siinä koululaiset osallistuivat rastiradalle, jossa oli 5 liikunta ja 5 ruokarastia sekä yksi hampaiden terveyteen liittyvä rasti. Rastien tarkoituksena oli tuoda hauska lasten tietoisuuteen tärkeää asiaa. Saman päivän iltana vanhemmille oli järjestetty vanhempainilta, jossa lastenlääkäri Annikki Koistinen piti luennon lasten terveellisestä ravinnosta. Työterveyslääkäri Mika Kesomaa on myös pitänyt kaupunginvaltuutetuille luentoja terveyden edistämisestä tunnuslukujen valossa (syksy 2007 ja kevät 2009).

Nivalan kaupunginhallitus täydensi valtuustokauden alussa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmää (Kaupunginhallitus 9.2.2009 § 39). Työryhmään nimettiin jäseniksi Keskisarja Hannu; pj (kaupunginvaltuutettu, maanviljelijä), Poikkimäki Teija; sihteeri (diabeteshoitaja, PPKY Kallio), Kivioja Jarmo; vpj (kaupunginvaltuutettu, maatalouslomittaja), Ohtamaa Ari (liikuntapalvelupäällikkö, Nivalan liikuntakeskus Oy), Suni Hilikka (kaupunginvaltuutettu, sairaanhoitaja PPKY Kallio), Laakkonen Esa (fysioterapeuttiyrittäjä), Alasaari Kaisa (fysioterapeuttiyrittäjä), Turunen Jukka (sivistystoimi, ala-asteen rehtori), Peltomaa Juha (tekninentoimi, maanmittausteknikko), Kangas Esko (kaupunginvaltuutettu, valtuuston pj, maanviljelijä), Kesomaa Mika (työterveyslääkäri, PPKY Kallio) ja Holappa Marjut (sairaanhoitaja, PPKY Selänne). Kaupunginhallitus määritteli työryhmälle seuraavat tehtävät:

1. laatii terveyden edistämisen toimintasuunnitelman sekä tekee ehdotuksen vuosittaisista konkreettisista toiminnan painopistealueista ja niihin käytettävistä voimavaroista
2. järjestää hyvinvoinnin- ja terveyden edistämiseen liittyvää koulutusta kuntajohdolle, luottamushenkilöille ja henkilöstölle
3. kartoittaa hyvinvointisopimuksen liiteosassa mainittujen toimenpidesuosittelusten käyttöönototavan ja laajuuden sekä laatii hyvinvointikertomuksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteyteen

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus päättää esittää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Hilkka Suni selvitti asiaa kaupunginhallitukselle.

Yksimielisesti hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 17.12.2010 § 50

Liite: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma

Päätös

Jarmo Kivioja saapui kokoukseen kello 09.08 .

Yksimielisesti hyväksyttiin.

OTE:

Lautakunnat, jaokset

Nivalan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma

Toukokuu 2010
HYTE -työryhmä

Alasaari Kaisa
Holappa Marjut
Kangas Esko
Keskisarja Hannu
Kesomaa Mika
Kivioja Jarmo
Laakkonen Esa
Ohtamaa Ari
Peltomaa Juha
Poikkimäki Teija
Suni Hilikka
Turunen Jukka

SISÄLTÖ

1. TAUSTA JA TARKOITUS

1.1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

1.2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Nivalan kaupungissa

2. VÄESTÖN HYVINVOINNIN JA TERVEYDENTILAN KUVAUS

2.1. Väestön hyvinvoinnin ja terveyden vahvuudet

2.2. Väestön hyvinvoinnin ja terveyden haasteet

3. HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2011 - 2012

3.1. Painopistealueet

3.2. Painopistealueiden mukaiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

4. SUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

LÄHTEET

LIITTEET

1. TAUSTA JA TARKOITUS

Kuntalain mukaan kunnan keskeinen tehtävä on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja oman alueen kestävästä kehityksestä huolehtiminen. Maamme terveyspolitiikan päätavoitteet ovat jo pitkään olleet koko väestön mahdollisimman hyvä terveys ja mahdollisimman pienet terveyserot eri väestöryhmien välillä. Terveyttä edistäviä päätöksiä tarvitaan kaikilta yhteiskunnan sektoreilta ja tasoilta. Kunnallisilla päätöksillä vaikutetaan väestön hyvinvointiin suoraan esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen kautta tai epäsuorasti muun muassa elinolojen, yhdyskuntasuunnittelun, turvallisuus- ja viihtyvyystekijöiden tai koulutus- ja harrastamahdollisuuksien kautta. (Perttilä ym. 2004)

Terveyden mahdollisimman tasaisen jakautumisen tavoite edellyttää, että väestöryhmittäisten erojen vähentämiseen pyritään edistämällä etenkin sairaimpien ryhmien terveyttä. Terveyttä ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään laajalla kentällä niin järjestöissä, yhdistyksissä, urheiluseuroissa kuin seurakuntatyössäkin. Kolmannen sektorin potentiaalia tulee hyödyntää terveyserojen kaventamistyössä entistä enemmän. Poikkihallinnollisuutta ja yhteistyöverkostoja tulee lisätä ja hyödyntää kaikki käytettävissä oleva osaaminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. (Murto ym. 2009)

1.1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Valtakunnan tasolla on käynnissä useita ohjelmia ja hankkeita, joilla tuetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Terveys 2015 -ohjelma korostaa kunnan kaikkien hallinnonalojen vastuuta ja laaja-alaista yhteistyötä terveyden edistämässä, samoin kuin sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma KASTE 2008 – 2011 (STM 2008). Kansallinen terveyserojen kaventamisen toimintaohjelma (TEROKA) 2008 – 2011 kytkeytyy tiiviisti hallituksen käynnistämään Terveyden edistämisen politiikkaohjelmaan ja tukee Terveys 2015 -ohjelman toimeenpanoa. Terveydenhuoltolain uudistaminen on käynnissä ja siinä tullaan korostamaan terveyden edistämisen ja ennaltaehkäisevän työn lisäämistä.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma Pidämme huolta itsestämme, toisistamme ja ympäristöstä 2008 – 2017 on hyväksytty Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallituksessa marraskuussa 2007. Pohjois-Pohjanmaan kaikki kunnat ja keskeiset toimijat ovat allekirjoittaneet hyvinvointiohjelmaan liittyvän hyvinvointisopimuksen. Tähän ns. kumppanuussopimukseen on kirjattu myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä rakenteiden ja johtamisen suositukset kunnille. Kumppanuussopimus on perusasiakirja, jolla sopijaosapuolet sitoutuvat edistämään ja kehittämään Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointia maakunnallisen hyvinvointiohjelman puitteissa (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2008).

Terveempi Pohjois-Suomi -hanke (TerPS) toteuttaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelmaa. Terveempi Pohjois-Suomi -hanke on käynnistynyt 1.3.2009 ja kestää

31.10.2011 saakka. TerPS -hankkeen Oulun Eteläisen osahankkeessa, jossa myös Nivalan kaupunki on mukana, keskitytään kehittämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisen rakenteita sekä vahvistamaan osaamista ja sitoutumista terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön johtamisessa ja toteuttamisessa yhteistyössä peruskuntien, yhteistoiminta-alueiden ja kuntayhtymien kanssa. Lisäksi painopisteitä ovat kuntalaisten osallistuminen ja osallisuus, hyvinvoinnin ja terveyden tietopohjan ja seurantajärjestelmän kehittäminen ja uudet palvelukonseptit ja toimintamallit.

1.2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Nivalan kaupungissa

Nivalan kaupunki on ollut edelläkävijä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Työryhmä on toiminut jo 27.3.2006 lähtien, mutta Kallion perustamisen myötä sen toiminta on ollut vuoden tauolla. Työryhmä on jo järjestänyt useita tapahtumia, joiden tarkoituksena on ollut lisätä tietoisuutta terveyden ylläpitämisen tärkeydestä. Liikunnan merkitys on erityisesti korostunut tapahtumien sisällössä.

Pyssymäellä on järjestetty kaksi "Terveyttä tolpalta toiselle" -liikuntatapahtumaa (syksy 2008 ja syksy 2009), jossa kaupunginjohtajan johdolla sauvakäveltiin ja ns. tolilla eli rasteilla oli liikunnallisia tehtäviä, jumppaa, venyttelyohjeita ja tietoa liikkumisesta. "Terveyttä elämän moniotteluun" -tapahtuma (kevät 2008) antoi opettajille vinkkejä koululiikuntaan moniottelija Tiia Hautalan johdolla. Ilalla kaupunkilaiset osallistuivat luennolle, jonka aiheena oli lasten liikkumisen tukeminen.

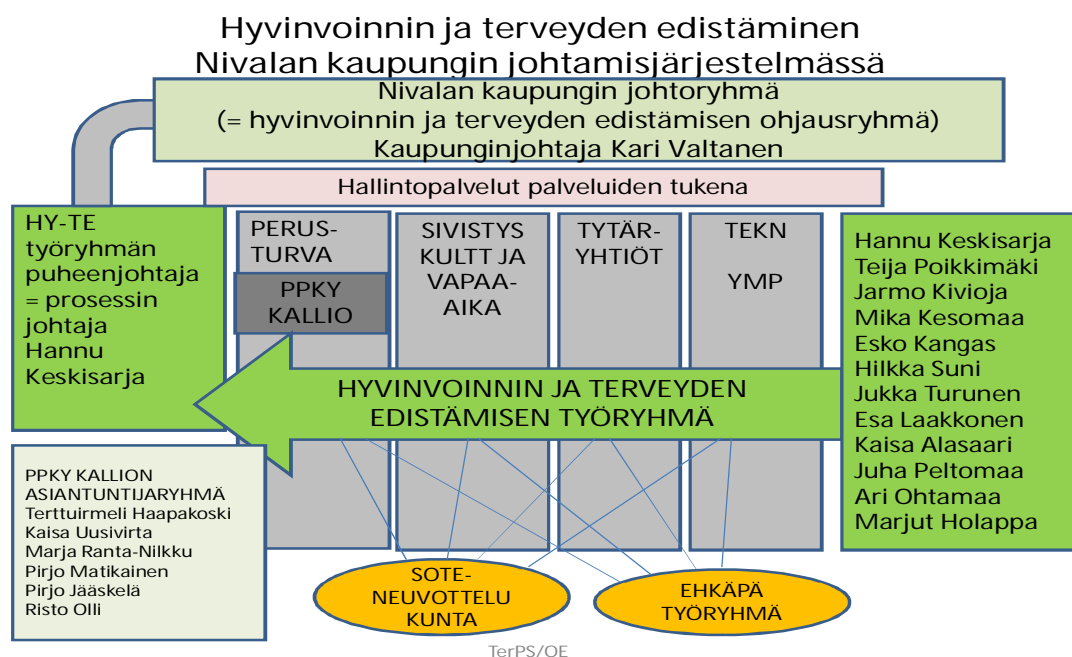
Myös monia muita tapahtumia on järjestetty ja liikkumisen ja terveyden ylläpitämisen tärkeyttä tuotu esille paikallislehden artikkelien välityksellä.

Terveyskasvatuksen saralla Hyte-työryhmän aikaansaannosta on ollut 3-4 luokkalaisille järjestetty "Terveyttä massuun ja tassuun"- tapahtuma (syksy 2007). Siinä koululaiset osallistuivat rastiradalle, jossa oli 5 liikuntaa ja 5 ruokarastia sekä yksi hampaiden terveyteen liittyvä rasti. Rastien tarkoituksena oli tuoda hauskaasti lasten tietoisuuteen tärkeää asiaa. Saman päivän iltana vanhemmille oli järjestetty vanhempainilta, jossa lastenlääkäri Annikki Koistinen piti luennon lasten terveellisestä ravinnosta. Työterveyslääkäri Mika Kesomaa on myös pitänyt kaupunginvaltuutetuille luentoja terveyden edistämisestä tunnuslukujen valossa (syksy 2007 ja kevät 2009).

Nivalan kaupunginhallitus täydensi valtuustokauden alussa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmää (Kaupunginhallitus 9.2.2009 § 39). Työryhmään nimettiin jäseniksi Keskisarja Hannu; pj (kaupunginvaltuutettu, maanviljelijä), Poikkimäki Teija; sihteeri (diabeteshoitaja, PPKY Kallio), Kivioja Jarmo; vpj (kaupunginvaltuutettu, maatalouslomittaja), Ohtamaa Ari (liikuntapalvelupäällikkö, Nivalan liikuntakeskus Oy), Suni Hilka (kaupunginvaltuutettu, sairaanhoitaja PPKY Kallio), Laakkonen Esa (fysioterapeuttiyrittäjä), Alasaari Kaisa (fysioterapeuttiyrittäjä), Turunen Jukka (sivistystoimi, ala-asteen rehtori), Peltomaa Juha (tekninentoimi, maanmittausteknikko), Kangas Esko (kaupunginvaltuutettu, valtuuston pj, maanviljelijä), Kesomaa Mika (työterveyslääkäri, PPKY Kallio) ja Holappa Marjut (sairaanhoitaja, PPKY Selänne). Kaupunginhallitus määritteli työryhmälle seuraavat tehtävät:

1. laatii terveyden edistämisen toimintasuunnitelman sekä tekee ehdotuksen vuosittaisista konkreettisista toiminnan painopistealueista ja niihin käytettävistä voimavaroista
2. järjestää hyvinvoinnin- ja terveyden edistämiseen liittyvää koulutusta kuntajohdolle, luottamushenkilöille ja henkilöstölle
3. kartoittaa hyvinvointisopimuksen liiteosassa mainittujen toimenpidesuosituksen käyttöönotettavan ja laajuuden sekä laatii hyvinvointikertomuksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteyteen

Kuvio 1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Nivalan kaupungin johtamisjärjestelmässä

Kuntalaisten hyvinvointia koskevissa asioissa avainasemassa ovat kuntapäätäjät ja johtavat viranhaltijat. Monet kaavoituksessa, rakentamisessa, liikennesuunnittelussa, koulutuksessa, työllistämispoliitikassa ja sosiaali-terveydenhuollossa tehtävät päätökset vaikuttavat kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen. Päätöksien valmistelun ja päätöksenteon taustalle tarvitaan tietoa myös kuntalaisten hyvinvoinnista. Jos väestön hyvinvointi ja terveys nostetaan kunnassa ja alueellisesti hallinnonalojen yläpuolelle poikkihallinnollisesti arvioitavaksi ja seurattavaksi, hyvinvoinnin kokonaiskuvan luominen edellyttää hyvinvointitiedon ja toteutettavan hyvinvointipolitiikan systemaattista seurantaa ja siitä raportointia.

Nivalan kaupungin hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen suunnitelman on laatinut HYTE-työryhmän jäsenet. Suunnitelman on tarkoituksena toimia HYTE-työryhmän työskentelyn pohjana. Suunnitelmaan on koottu Nivalan kaupungin hyvinvoinnin/terveyden vahvuudet ja haasteet alueen hyvinvointikertomuksen pohjalta. Lisäksi suunnitelmassa näkyvät työryhmän painopistealueet ja niiden mukaiset tavoitteet, toimenpiteet, mittarit ja resurssit.

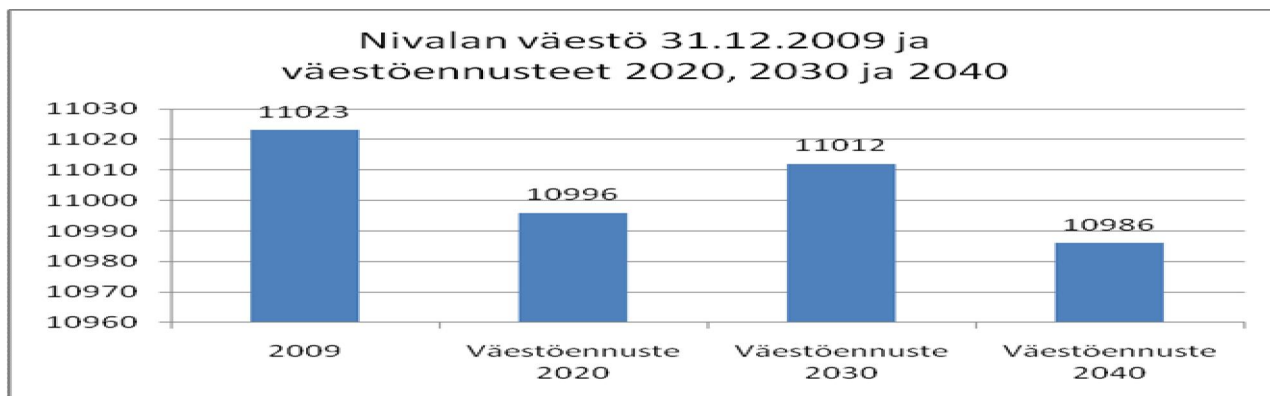
Suunnitelmaan on kirjattu myös tavoitteiden suunnitellut toteuttamistavat ja niiden seuranta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on osa kuntastrategiaa ja -suunnittelua ja näkyy kaikkien hallintokuntien ja tytäryhtiöiden toimintasuunnitelmaan kirjattuna. HYTE-työryhmä on tehnyt kyselyn Nivalan kaupungin hallintokunnille ja tytäryhtiöille liittyen hyvinvoinnin ja terveydenedistämiseen ja painopistealueisiin (Liite 1). Tuloksia käytetään jatkossa mm. painopistealueiden määrittämiseen. Kyselyn tarkoituksena on myös sitouttaa päätöksentekijät hyvinvoinnin- ja terveydenedistämiseen. Toimintaa ohjaa paikallisesti Nivala-Haapajärvi seutukunnan hyvinvointikertomus ja maakunnallisesti Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma 2008 - 2017 ja Terveempi Pohjois-Suomi -hanke.

2. VÄESTÖN HYVINVOINNIN JA TERVEYDENTILAN KUVAUS

Onnistunut hyvinvointipolitiikka ja kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin vastaaminen edellyttävät tietoa väestön hyvinvoinnin tilasta. Tämän hyvinvointisuunnitelman aineistona on Nivalan kaupungin tilastotietoa pääosin vuosilta 2004 – 2008, joltain osin (kuten väestö) on ollut jo vuoden 2009 tietoa saatavilla. Tuloksia esitellessä tehdään vertailua Pohjois-Pohjanmaan maakunnan ja koko maan keskiarvoihin sekä muutoksia ajan suhteen.

Viimeisten väestöennusteiden (kuvio 2) mukaan Nivalan väkimäärä laskee vuodesta 2009 vuoteen 2040. Ennusteen mukaan väestömäärä vuonna 2020 on 10996 ja 11012 vuonna 2030 ja 10986 vuonna 2040 (Sotka Net).

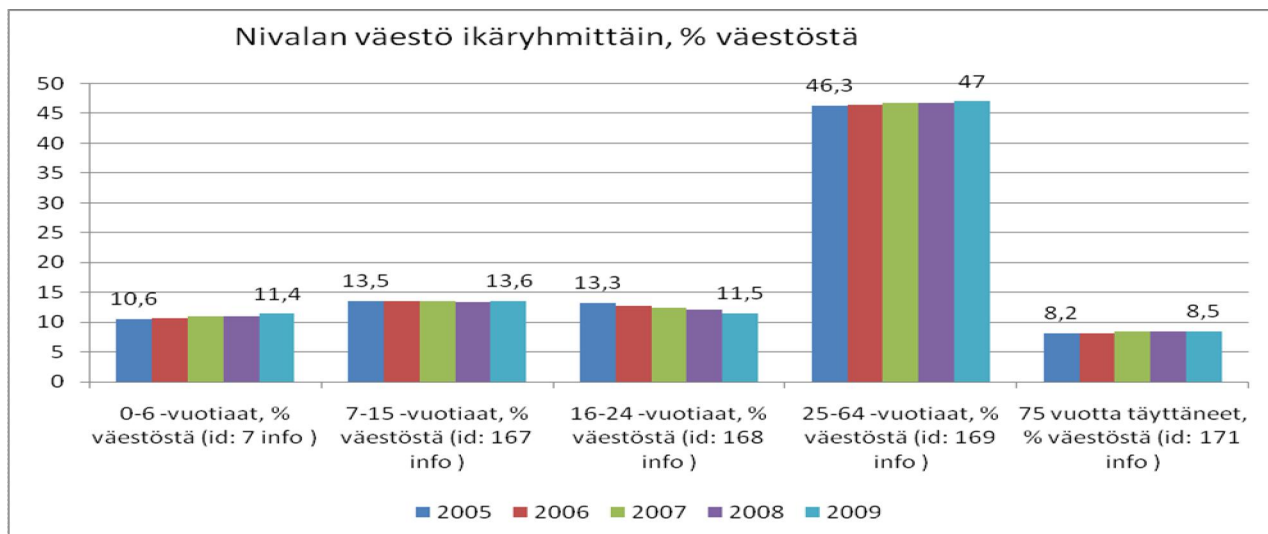

Kuvio 2. Nivalan väestö 31.12.2009 ja väestöennusteet 2020, 2030 ja 2040 (Sotka Net)

Nivalassa on haasteena, kuin myös muilla alueen kunnilla, 16 - 24 -vuotiaiden vähenevä osuus ikäluokissa sekä toisaalta ikääntyvän väestön kasvu ja korkea syntyvyys (kuvio 3). Viimeisten viiden vuoden aikana 16 – 24 -vuotiaiden osuus Nivalan väestöstä on laskenut 1,8 % (Sotka Net). Samaan aikaan, kun alue menettää nuorta väestöä paikkakunnalta muuton vuoksi, ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa. Väestön ikääntyminen luo puolestaan paineita palvelutarjonnalle. Väestön ikääntyessä hyvinvointi- ja terveystalvelujen kysyntä kasvaa ja asiakkaat ovat myös entistä vaikeampihoitoisia.

Viiden vuoden tarkastelujaksolla 75 -vuotiaiden osuus väestöstä on kasvanut Nivalassa 0,3 %, Pohjois-Pohjanmaalla 0,5 % ja samoin koko maassa 0,5 % (Sotka Net).

Kuvio 3. Nivalan väestö ikäryhmittäin, % väestöstä (Sotka Net)

Huoltosuhde on Nivalassa korkeampi verrattuna Pohjois-Pohjanmaan ja koko maahan. Vuonna 2005 huoltosuhde oli Nivalassa 63,5 ja vuonna 2008 se oli 65,6. Koko maassa huoltosuhde oli 50,3 ja Pohjois-Pohjanmaalla 53,1. Korkea huoltosuhde johtaa kunnissa laajaan palvelutarpeeseen, korkeisiin asukaskohtaisiin kustannuksiin ja heikkoon verotulopohjaan. Tulevaisuuden kannalta onkin erittäin tärkeää miettiä, kuinka nuoret ja työikäiset saadaan pysymään alueella. Nuorten ja työikäisten muuttoon tai pysymiseen seudulla vaikuttavat merkittävästi koulutus- ja työmarkkinoiden monipuolisuus.

Verotulot ovat Nivalassa nousseet 504 euroa asukasta kohden vuodesta 2004 (1800,40€) vuoteen 2008 (2304,40 €). Vuonna 2008 valtionosuudet olivat Nivalassa 2223,1 euroa asukasta kohden. Vuonna 2008 asukaskohtaiset nettokustannukset olivat Nivalassa 4619 euroa, sosiaali- ja terveystoimen asukaskohtaiset nettokustannukset olivat 3172 euroa ja erikoissairaanhoidon asukaskohtaiset nettokustannukset 872 euroa (Sotka Net).

Kustannukset ovat tasaisesti kasvaneet vuosi vuodelta. Lisää kustannuspaineita tulevina vuosina aiheuttaa mm. suurten ikäluokkien ikääntyminen. Tulevaisuuden palvelutarjonnan haasteisiin vastaamisessa avainasioita ovat kunnan eri hallinalojen tiivis yhteistyö, toimiva kunta- ja alueyhteistyö sekä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon saumaton yhteistoiminta. Omat haasteensa palvelujen järjestämiseen tulevaisuudessa ovat tuomassa mm. uusi terveydenhuoltolaki sekä sosiaalihuollon lainsäädäntöuudistus (Haarala 2010).

Terveyden- ja vanhustenhuollon tarve- ja olosuhdevakioidut menot ovat vuonna 2007 Nivalassa lähes maan keskiarvo eli 99. Hujasen ym. (2006) mukaan tarvevakioidut menot ovat vain yksi osatotuus kuntien terveydenhuollon ja vanhustenhuollon menoista. Tarvevakioitujen menojen perusteella ei voida suoraan päätellä palvelujen laatua, toiminnan taloudellisuutta tai tarkoituksenmukaisuutta. Niiden tarkoitus on kuitenkin kannustaa toiminnan kriittiseen arviointiin. Kuntien, joissa on korkeat menot, tulisi arvioida, tarjoaako kunta tavanomaista tasoa runsaammat ja laadultaan muita paremmat palvelut

väestölleen vai onko kunnan käyttämien palvelujen tuottajien tuottavuudessa, palveluprosessien sujuvuudessa, toiminnan organisoinnissa ja johtamisessa tehostamisen varaa. Vastaavasti kunnissa, joissa on edulliset menot, tulisi arvioida kriittisesti, tarjoaako kunta väestölleen määrältään ja laadultaan riittävät palvelut vai jääkö kunnan väestö ilman tarvitsemiaan palveluja. Kunnissa, joissa väestö on keskimääräistä iäkkäämpää ja sairaampaa, tarvevakioidut menot ovat usein alle maan keskiarvon ja palvelutarjontaa saattaa olla liian vähän suhteessa tarpeeseen.

Vuonna 2008 Nivalan sairastavuusindeksi oli 117,2. Sairastavuusindeksi on yksi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelman mitattavista tavoitteista. Vuonna 2006 Pohjois-Pohjanmaan sairastavuusindeksi oli 113,9 ja tavoitteeksi vuodelle 2017 on asetettu, että indeksi laskee 5 %.

Vuonna 2008 Nivalan kansantauti-indeksi oli 164,1. Kansantaudeista sairastetaan Nivalassa eniten sydämen vajaatoimintaa, sepelvaltimotautia, astmaa ja nivelreumaa. Kelan kansantauti-indekseissä on tarkasteltu seitsemää suurinta erityiskorvattavaan lääkehoitoon oikeuttavaa sairautta. Niistä jokaisesta on laskettu esiintyvyys ja suhteutettu se koko maan keskiarvoon (Kela, Sotka Net). Kansantaudit kuluttavat yleensä paljon terveydenhuollon voimavaroja ja aiheuttavat työkyvyttömyyttä, joten niillä on suuri taloudellinen merkitys. Monet kansantaudit ovat ns. monitekijäisiä sairauksia, joihin vaikuttavat geeniperimän lisäksi elämäntavat ja ympäristö. Sairaus puhkeaa kuitenkin huomattavasti epätodennäköisemmin, jos elämäntavat ja ympäristö ovat terveellisiä, vaikka perimässä olisi sairaudelle altistava geeni. Vuonna 2008 Nivalassa työkyvyttömyyseläkkeellä oli 25 – 64 -vuotiaista 11,6 %. (Sotka Net)

Lääkkeiden käyttö lisääntyy. Vuonna 2008 erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja oli Nivalassa 27,8 % väestöstä, koko maassa 23,8 % ja Pohjois-Pohjanmaalla 25,2 %. Lääkkeiden käytön lisääntymiseen on ehkä vaikuttanut myös alueen panostus sydän- ja diabeteshoitajien koulutukseen mm. HOLA- ja D2D -hankkeissa. Osaamisen kehittymisen kautta sairauksiin kyetään puuttumaan ja puututaan varhaisemmin.

Yksilön omat elämäntavat ja valinnat liittyvät keskeisesti hyvinvointiin. Pohja terveydelle, toimintakyvylle ja sosiaaliselle hyvinvoinnille koko elämän ajaksi luodaan lapsuus- ja nuoruusiässä.

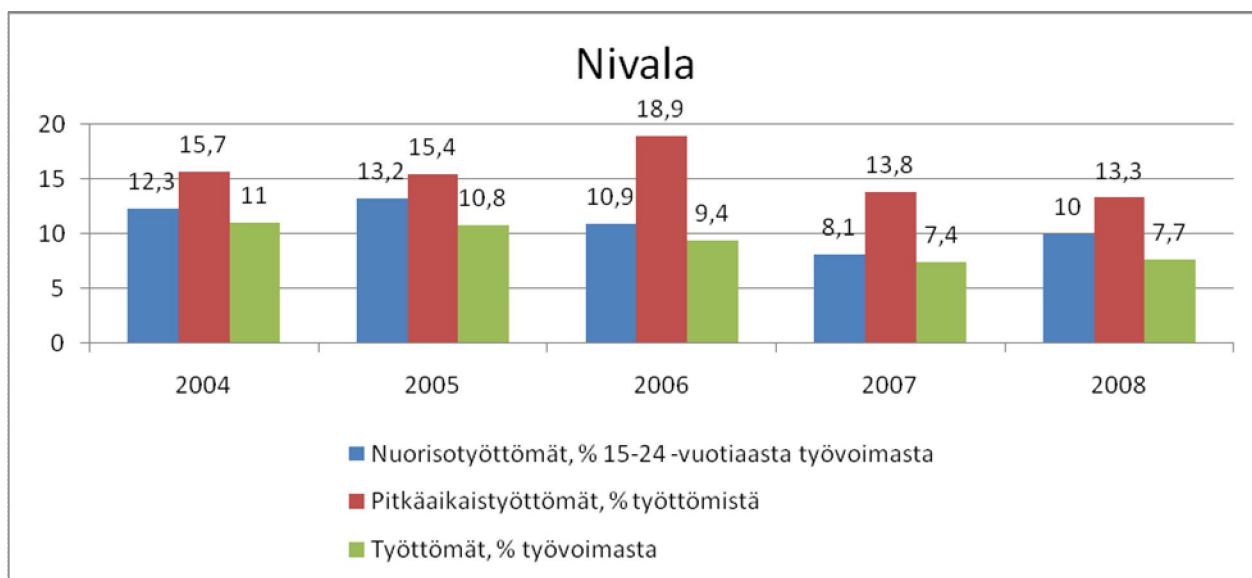
Positiivista on, että nuorten liikunnan harrastus on vuoden 2007 kouluterveyskyselyn mukaan hieman lisääntynyt. Nuorten elämäntavoissa on kuitenkin suuria kehittämishaasteita. Vaikka liikunnan harrastus on lisääntynyt, niin yli 60 % Nivalan 8. – 9. luokkalaisista on sitä mieltä, että harrastaa liian vähän liikuntaa.

Vuoden 2007 kouluterveyskyselyn mukaan yli 25 % 8. – 9. luokkalaisista tupakoi. Nivalassa nuoret tupakoivat enemmän kuin Pohjois-Pohjanmaalla ja koko maassa keskimäärin. Nuorten tupakoimattomuuden tukemiseen on tarpeen kiinnittää entistä enemmän huomiota. Humalahakuinen juominen on lisääntynyt Nivalalaisten nuorten keskuudessa. Tosi humalassa vähintään kerran kuussa kertoo olevansa yli 25 % 8. – 9. luokkalaisista. Vuonna 2003 vastaava luku oli alle 20 %. Huumekokeilu on myös Nivalassa lisääntynyt, 6,52 % oppilaista on kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran vuoden 2007 kouluterveyskyselyn mukaan (Sotka Net). Yksi Terveys 2015 -ohjelman tavoitteista on,

että nuorten alkoholin ja huumeiden käyttöön liittyvät terveysongelmat kyetään hoitamaan asiantuntevasti, eivätkä ne ole yleisempiä kuin 1990 -luvun alussa.

Erityisenä huolenaiheena on vanhemmuuden puutteen lisääntyminen nuorten keskuudessa. Vuonna 2007 Nivalassa 8.- 9. luokan oppilaista yli 24 % koki vanhemmuuden puutetta. Lisäksi yli lähes joka kymmenes nuori kertoo, ettei hänellä ole yhtään läheistä ystävää. Huolestuttavaa on myös, että yhä useampi nuori (27 %) kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. (Sotka Net)

Kuvio 4. Työttömyys Nivalassa vuosina 2004 – 2008 (Sotka Net)

Työttömien määrä työvoimasta on Nivalassa pienentynyt vuodesta 2004, samoin nuorisotyöttömien osuus ja pitkäaikaistyöttömyys. Vuonna 2008 Nivalassa oli työttömiä työvoimasta 7,7 %, nuorisotyöttömiä (15 - 24 -vuotiaat) 10 % ja pitkäaikaistyöttömiä 13,3 % työttömistä.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25 – 64 -vuotiaiden prosenttiosuus vastaavanikäisestä väestöstä, joka on myös yksi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelman mitattavista tavoitteista, oli vuonna 2008 Nivalassa (1,3 %) Pohjois-Pohjanmaan tasolla, mutta alhaisempi kuin koko maassa (1,9 %). Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneitä asiakkaita vastaavanikäisestä väestöstä oli Nivalassa 8,3 %. Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneitä asiakkaita oli vuonna 2008 enemmän kuin koko maassa ja Pohjois-Pohjanmaalla. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa oli 75 vuotta täyttäneistä 4,6 %.

Vaikka väestön koulutustaso on tarkastelujaksolla noussut, on se edelleenkin alle maakunnan tason. Erityisenä haasteena ovat koulutuksen ulkopuolelle jääneet, syrjäytymisuhan alla olevat nuoret. Vuonna 2008 Nivalassa oli koulutuksen ulkopuolelle jääneitä 17 – 24 -vuotiaita 11,7 % vastaavanikäisestä väestöstä. (Sotka Net)

Toimeentulotuen saanti ja matala koulutustaso ovat uhkia hyvinvoinnille. Koulutuksella ja hyvinvoinnilla on tutkimusten mukaan vahva yhteys. Hyvä sosioekonominen asema tuo paremmat tiedolliset ja taidolliset edellytykset ja motiivin terveyden ylläpitämiselle.

Hyvätuloiset ja eniten koulutusta saaneet elävät pidempään, ovat terveempiä, liikkuvat aktiivisemmin, elävät terveellisemmin ja hyötyvät palvelujärjestelmästä paremmin kuin pelkän perusasteen koulutuksen saaneet.

Menetettyt elinvuodet (PYLL-indeksi) kuvaa odotettavissa olevan elinajan ja ennenaikaisten kuolemien erotusta viisivuotisjaksojen keskiarvona ja kuolinsyittäin 30 eriteltynä. Menetettyjen elinvuosien pitkän aikavälin seurannan avulla voidaan tehdä kuntakohtaisesti päätelmiä siitä onko väestön hyvinvointi paranemassa vai heikkenemässä. Ennenaikaisia kuolemia ja niiden syitä tarkasteltiin Nivala-Haapajärven seutukunnan kunnissa ajanjaksolla 1983 - 2004. Tutkimuksen teki Efeko Oy Nivala-Haapajärven seutukunnan toimeksiannosta vuonna 2005.

Tulosten perusteella voidaan myös paremmin kohdentaa tulevien toimenpiteiden tavoitteita seuraavalla suunnittelukaudella. Tarkastelun mukaan Nivalassa ennenaikaisten kuolemien määrä vastaa maan keskitasoa. Nivalan miehillä hyvinvoinnin menetys oli 10 % maan keskiarvoa suurempaa. Naisilla hyvinvoinnin menetys oli 20 % maan keskiarvoa vähäisempää. Hyvinvoinnin menetyksiä nivalalaisten miesten osalta selittävät sydän- ja verisuonisairaudet, alkoholiperäiset sairaudet sekä maaliikennetapaturmat. (Efeko Oy 2005.)

2.1. Väestön hyvinvoinnin ja terveyden vahvuudet

Työryhmä on miettinyt hyvinvoinnin ja terveydentilan kuvauksien pohjalta Nivalan kaupungin vahvuuksia. Niitäkin meiltä löytyy, mutta niiden hyödyntäminen olisi tärkeää. Työryhmä löysi kolme tärkeää vahvuutta:

- 1) Yhteisöllisyys
- 2) Liikunnalliset palvelut hyvät ja monipuoliset
- 3) Hyvinvoinnin ja terveydenhoidon palvelut hyvin saatavilla

Näitä on käytetty myös tämän suunnitelman painopistealueiden toteuttamisessa.

2.2. Väestön hyvinvoinnin ja terveyden haasteet

Edellä kuvatun pohjalta Nivalan kaupungilla on myös isoja haasteita. Nämä on myös huomioitu painopistealueita valittaessa. Nämä haasteet ovat:

- 1) Väestö ikääntynyt viiden vuoden jaksolla
- 2) Väestön sairastavuusindeksi korkea
- 3) Suhteellisen suuri työttömien määrä
- 4) Liikuntasalien käyttöasteen lisääminen
- 5) Soveltavan liikunnan kehittäminen erityisryhmille

3. HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2011 – 2012

3.1. Painopistealueet

HYTE -työryhmän ehdotukset Nivalan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueiksi vuosille 2011 – 2012 ovat:

- 1)Kaupunkilaisten terveyttä edistävään asenteeseen vaikuttaminen
- 2)Kaupunkilaisten liikkuminen lisääntyy
- 3)Työttömien terveyden ylläpitämisen tukeminen

Työryhmä totesi, että seuraaville toimikausille jää myös tärkeitä painopistealueita mm. vanhemmuuden tukeminen ja päihteiden käytön vähentämisen tukeminen (tupakka, alkoholi, huumeet). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ jatkuu ja painopistealueita tarkistetaan toimikausittain. Lisäksi hallintokunnat voivat antaa oman ehdotuksensa painopistealueista. Tarkoitus olisi käyttää heidän edustajiaan myös asiantuntijoina työryhmässä. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen saralla hyvinvointipalveluissa on oma hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmansa, joten tärkeää on, että kuljemme samaan suuntaan. Voimavaroja tähän työhön tarvitaan kaikilta hallinnon aloilta.

3.2. Painopistealueiden mukaiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

1. Ensimmäinen painopiste

Kaupunkilaisten terveyttä edistävään asenteeseen vaikuttaminen			
Tavoitteet:	Toimenpiteet:	Mittarit:	Vastuutaho:
1.Kaupunkilaisten terveystietoisuus lisääntyy	Tiedon jakaminen terveyteen vaikuttavista asioista tapahtumien yhteydessä esim. kampanjoiden päätöstilaisuudet ja lehdistötiedotteet	Kaupunkilaisten terveystietoisuuden kartoitus kyselylomakkeen avulla satunnaisotantana v.2012 lopulla sekä myöhemmin toistettuna	<u>Toimenpiteiden osalta</u> -Hyte työryhmä asiantuntijoiden ja hallintokuntien avulla <u>Mittareiden osalta</u> -Hyte-työryhmä, hallintokunnat ja terveystietosalan opiskelijat

nivalan kaupunki

Perustaa perheestä -virtaa väestä

2. IVA -ennakko-arviointimenetelmän (ihmisiin kohdistuvien vaikutuksien arviointi) käyttöönotto päätöksenteossa	Terveystietoisuuden ylläpitäminen, IVA -koulutusta luottamushenkilöille ja johtaville viranhaltijoille	Koulutukseen osallistujat, IVA -menetelmän käyttö	Hyte-työryhmä, hallintokunnat
---	--	---	-------------------------------

Resurssit: Tavoitteen 1 osalta lehdistötiedotteet ja materiaalikulut n. 400-600€. Tavoitteen 2 osalta IVA-koulutuksesta aiheutuneet kulut n.200-400€

2. Toinen painopiste

Kaupunkilaisten liikkuminen lisääntyy			
Tavoitteet:	Toimenpiteet:	Mittarit:	Vastuutaho:
1.Liikkumiseen kannustaminen	<p>Liikunnalliset tapahtumat</p> <p>Kylien väliset liikuntakilpailut (kesällä pyöräilykampanja ja talvella liikuntapassi)</p> <p>Halvemmat liput työttömille, eläkeläisille ja opiskelijoille Uikkoon ja liikuntapalveluja tuottaviin yrityksiin kampanja-ajan keväällä 2011</p>	<p>Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuosittain.</p> <p>Terveystietoisuuden kartoituksessa kyselylomakkeeseen kysymys liikunnan määrästä; lisääntynyt/vähentynyt</p> <p>Näiden lippujen käyttöaste</p>	<p>Hyte työryhmä yhteistyössä Nivalan Liikuntakeskuksen kanssa</p> <p>Kolmas sektori</p> <p>Terveysalan opiskelijat</p> <p>Edelliset vastuutahot ja liikuntapalveluja tuottavat yritykset</p>
2.Kaupunkilaisten mahdollisuudet liikuntasalien käyttöön paranevat	Salien sähköisen varausjärjestelmän kehittäminen	Salien käyttöasteen seuraaminen vuosittain	Hyte työryhmä yhteistyössä sivistystoimen, teknisen toimen ja Liikuntakeskuksen kanssa

Resurssit: Tavoitteen 1 osalta materiaalikustannukset n. 1500€

3.Kolmas painopiste

Työttömien terveyden ylläpitämisen tukeminen			
Tavoitteet:	Toimenpiteet:	Mittarit:	Vastuutaho:
1.Työttömien tietoisuus omasta terveydestä ja hyvinvoinnista paranee	<p>Terveystarkastukset v. 2011>määrärahoopyyntö syksyn talosarvioon ja rahoitusanomus terveyden- ja hyvinvoinnin laitokselle</p> <p>Luennot terveydestä terveystarkastusten palautteen yhteydessä</p> <p>Ohjataan tarvittaessa hyvinvoinnin ja terveystietopalvelujen piiriin</p>	<p>Tarkastuksiin osallistuneiden määrä vuonna 2011</p> <p>Palautekysely osallistuneille</p>	Hyte - työryhmä yhteistyössä Kallion asiantuntijoiden ja työvoimaviranomaisten kanssa
2.Työttömien mahdollisuudet oman terveyden ylläpitämiseen paranevat	<p>Liikuntaseteli liikuntapalveluihin Uikkoon tai kuntosalille sekä kansalaisopiston liikuntaryhmiin osallistumisesta vuonna 2012</p>	<p>Liikuntasetelien käyttömäärä ja käyttäjien kokemukset vuosittain</p>	Yhteistyössä liikuntapalveluita tuottavien yritysten ja valtuuston kanssa
<p>Resurssit: Tavoitteen 1 osalta terveystarkastuksen kustannus n. 100€/pitkäaikaistyötön x 70 = 7000€</p>			

4.SUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

4.1 Suunnitelman ja sen toteutumisen esitleminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma menee hallituksen kautta valtuuston hyväksyttäväksi. Työryhmä huolehtii suunnitelman toteutumisesta ja toimikauden lopulla arvioinnista ja tulosten eteenpäin viemisestä hallituksen kautta valtuustolle.

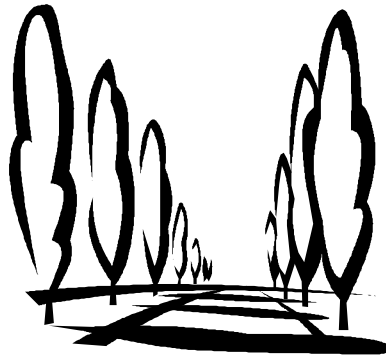
Hallintokuntien panos on myös tärkeä painopistealueiden toteuttamisessa ja arvioinnissa. Suunnitelma menee myös hallitokunnille seurannan ja arvioinnin jälkeen kommentoitavaksi. Lisäksi hallitokunnille tehdyn kyselyn pohjalta voidaan jatkossa määrittää uusia painopistealueita. Näin hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen saadaan näkyväksi kaikilla hallinnon aloilla.

4.2.Työryhmän tehtävät ja rooli suunnitelman toteuttamisessa ja seurannassa

Kaupunginhallitus on nimennyt hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen toimikunnan kokouksessaan 9.2.2009. Tämä työryhmä jatkaa 27.3. 2006 (§59) nimetyn työryhmän työtä. Kaupungin hallitus on myös määrittänyt työryhmän tehtävät:

- 1.Laatii terveyden edistämisen toimintasuunnitelman sekä tekee ehdotuksen vuosittaisista konkreettisista toiminnan painopistealueista ja niihin käytettävistä voimavaroista
 - Tämä tehtävä toteutuu, kunhan suunnitelma saadaan valmiiksi ja hyväksytyksi
2. Järjestää hyvinvoinnin- ja terveyden edistämiseen liittyvää koulutusta kuntajohdolle, luottamushenkilöille ja henkilöstölle
 - Koulutusta ko. ryhmille on jo järjestetty ja järjestetään edelleen Oulun eteläisen terveempi Pohjois-Suomi hankkeen ja Kaste hankkeen kautta. Lisäksi työryhmän jäsen lääkäri Mika Kesomaa on pitänyt valtuustolle luentoja terveyden edistämisen tärkeydestä Nivalan näkökulmasta. Tarvittaessa työryhmä on valmis järjestämään muuta toivottua koulutusta.
3. Kartoittaa hyvinvointisopimuksen liiteosassa mainittujen toimenpidesuosituksen käyttöönototavan ja laajuuden sekä laatii hyvinvointikertomuksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteyteen
 - Tämä tehtävä toteutuu myös tämän suunnitelman muodossa ja laajuus määräytyy voimavarojen mukaan. Tilinpäätös ja toimintakertomus tehdään asiaan kuuluvalla tavalla keväisin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä valvoo tämän suunnitelman toteutumista ja osallistuu osaltaan itsekin sen toteuttamiseen. Työryhmä näkee erittäin tärkeänä moniammatillisen yhteistyön. Suunnitelman toteuttamisessa ja arvioinnissa käytetään hyväksi eri alojen asiantuntemusta. Lisäksi työryhmä on päättänyt kaupunkilaisten terveystietoisuuden kartoituksen toteuttamisessa käyttää apuna esim. terveysalan opiskelijoita.

LÄHTEET

Efeko Oy. Ennenaikaiset kuolemat Nivala - Haapajärven seudun kunnissa 1983–2004

Haarala, S. 2010. Hyvinvointikertomus, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Alavieska, Nivala, Sievi, Ylivieska), Kalajoen yhteistoiminta-alue (Kalajoki, Merijärvi) ja Oulaisten kaupunki. Terveempi Pohjois-Suomi, Oulun Eteläisen osahanke.

Haapakorva, M. & Pinola, S. 2007. Nivala – Haapajärven seutukunnan hyvinvointikertomus. WellSentra -hanke. Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Terveysalan Oulaisten yksikkö.

Hujanen, T., Häkkinen, U. & ja Peltola, M. 2009. [Terveyden- ja vanhustenhuollon tarve- ja olosuhdevakioidut menot sairaanhoitopiireittäin ja kunnittain 2007.](#) Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Kela. 2009. Terveyspuntarin kansantaudit. Terveyspuntarin sairastavuusindeksi. Miten indeksiluvut lasketaan. www.kela.fi [30.10.2009]

Murto, J. ym. 2009. Sosioekonomiset terveyserot Pohjois-Pohjanmaalla. Raportti. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Yliopistopaino Oy. Helsinki

Perttilä, K. ym. 2004. Kuntien hyvinvointikertomus, hankkeen loppuraportti. Stakes. Aiheita 7/2004.

Pohjois-Pohjanmaan liitto. 2008. Pidämme huolta itsestämme, toisistamme ja ympäristöstämme. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma 2008 – 2017. Pohjois-Pohjanmaan liitto.

SotkaNet: www.sotkanet.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2001. Terveys 2015- kansanterveysohjelma. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2001:4. STM.

Liite 1

27.3.2006 (§ 59) Kaupunginhallitus on nimennyt terveyden edistämisen työryhmän. Työryhmän tehtävänä on ollut laatia Nivalan terveyden edistämisen toimintasuunnitelma sekä tehdä ehdotus vuosittaisista konkreettisista toiminnan painopistealueista ja niihin käytettävistä voimavaroista.

Edellä mainitun lisäksi kaupunginhallitus on 19.6.2008 (§ 120) päättänyt esittää Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksen tiedoksi valtuustolle. Lisäksi kaupunginhallitus esittänyt, että

- 1) Nivalan kaupungissa otetaan käyttöön soveltuvin osin hyvinvointisopimuksen liiteosan seurantamittarit sekä muut omat tarpeelliseksi katsotut hyvinvointi-indikaattorit
- 2) Nivalan kaupungissa seurataan hyvinvoinnin kehitystä sekä valittujen seurantamittareiden että vuosittain laadittavan hyvinvointikertomuksen muodossa. Hyvinvointikertomus laaditaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä
- 3) Nivalassa järjestetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvää koulutusta kuntajohdolle, luottamushenkilöille ja henkilöstölle
- 4) Nivalan kaupungissa nimetään eri hallinnonalojen edustajista koostuva yhteinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä.

Edelleen kaupunginhallitus on 9.2.2009 (§ 39) täydentänyt Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmää ja nykyinen kokoonpano on seuraava: Hannu Keskisarja (pj), Teija Poikkimäki, Ari Ohtamaa, Jarmo Kivioja, Esa Laakkonen, Jukka Turunen, Juha Peltomaa, Esko Kangas, Kaisa Alasaari, Mika Kesomaa, Hilikka Suni ja Marjut Holappa (Holappa nimetty työryhmään 15.2.2010 § 34 KH). Työryhmä voi myös kuulla kolmannen sektorin kansalaisjärjestöjä ja seurakunnan edustusta.

Työryhmän tehtävänä on laatia Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2011-2012 syksyyn 2010 mennessä. Kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitelman ja hallintokunnat sisällyttävät suunnitelman tavoitteet omiin toimintasuunnitelmiinsa ja seuraavat niiden toteutumista.

Työryhmä on aloittanut Hyvinvointisuunnitelman laatimisen ja pyytää eri hallintokuntia ja tytäryhtiöitä mukaan suunnitteluun vastaamalla seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitä painopistealueita lautakunta/tytäryhtiö omassa työssään näkee tärkeäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
2. Mitä painopistealueita omalta saraltasi haluaisit tuoda Hyvinvointisuunnitelmaan (1-4kpl).
3. Miten em. painopistealueiden tavoitteiden seuranta järjestetään lautakunnassa/tytäryhtiössä?
4. Minkälaisia resursseja tavoitteiden toteutus vaatii (henkilöresurssit ja muut resurssit)?

Jakelu: Kaupunginhallitus
Sivistyslautakunta
Tekninen lautakunta
Maaseutulautakunta
Tarkastuslautakunta
Nuorisovaltuusto
Nivalan Teollisuuskylä Oy
Kiinteistö Oy Vuokrakodit
Nivalan Kaukolämpö Oy
Nivalan Liikuntakeskus Oy
Nivalan Vesihuolto Oy

Liitteet: Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma
<http://www.pohjois-pohjanmaa.fi/file.php?1927>

Varajäsenen valinta/Eron myöntäminen sivistyslautakunnan jäsenyydestä ja kaupunginvaltuuston varajäsenyydestä - Määttä Atte

Kaupunginhallitus 11.10.2010 § 184

Atte Määttä on pyytänyt 12.9.2010 päivätyllä ilmoituksella eroa Nivalan kaupungin luottamustoimista eli varavaltuutetun tehtävästä ja sivistyslautakunnan jäsenyydestä. Syynä on kotikunnan muutos.

Kuntalain mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää se toimielin, jonka valittavana luottamushenkilö on. Luottamushenkilö pysyy toimeensa sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeen siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Toimeen valitus luottamushenkilön on myös hoidettava tointaan siihen saakka, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että

- kaupunginvaltuusto myöntää Atte Määttälle eron sivistyslautakunnan jäsenyydestä
- kaupunginvaltuusto päättää valita jäsenen sivistyslautakuntaan Atte Määttän tilalle.
- kaupunginvaltuusto myöntää Atte Määttälle eron varavaltuutetun luottamustoimesta
- lisäksi kaupunginvaltuuston kokouksessa puheenjohtaja kutsuu seuraavat henkilöt

11. varavaltuutetuksi Marika Hannula
12. varavaltuutetuksi Juhani Pitkänen
13. varavaltuutetuksi Ritva Oja
14. varavaltuutetuksi Raili Mäkinen
15. varavaltuutetuksi Kadir Göy
16. varavaltuutetuksi Sami Salanne
17. varavaltuutetuksi Tommi Niiranen

Päätös

Yksimielisesti hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 21.10.2010 § 48

Päätös

Kaupunginvaltuusto yksimielisesti myönsi eron Atte Määttälle sivistyslautakunnan jäsenyydestä.

Hänen tilalleen yksimielisesti valittiin Aatu Liikanen sivistyslautakunnan jäseneksi.

Kaupunginvaltuusto yksimielisesti myönsi Atte Määttälle eron varavaltuutetun luottamustoimesta.

Puheenjohtaja kutsui

11. varavaltuutetuksi Marika Hannulan

12. varavaltuutetuksi Juhani Pitkäsen
13. varavaltuutetuksi Ritva Ojan
14. varavaltuutetuksi Raili Mäkisen
15. varavaltuutetuksi Kadir Göyn
16. varavaltuutetuksi Sami Salanteen
17. varavaltuutetuksi Tommi Niirasen

Kaupunginhallitus 8.11.2010 § 200

Kaupungin hallintosäännössä todetaan, että kullekin toimielimen jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Sivistyslautakuntaan on valittu 21.10.2010 Aatu Liikanen Atte Määtän tilalle. Aatu Liikasetulle tulee valita henkilökohtainen varajäsen.

Hallintojohtajan esitys

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että sivistyslautakunnan jäsen Aatu Liikasetulle valitaan henkilökohtainen varajäsen.

Päätös

Yksimielisesti hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 17.12.2010 § 51

Päätös

Keskustan valtuustoryhmän / Hannu Keskisarjan esityksestä yksimielisesti nimettiin Aatu Liikasetun varajäseneksi Irja Junttila.

OTE:

Nimetyt
Nivalan Rätinki Oy
Marita Isomaa

Vuoden 2011 talousarvio ja taloussuunnitelma 2012 - 2014

Kaupunginhallitus 30.11.2010 § 214

Oheismateriaali: Käyttötalous- ja investointiosa, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

Valmistelija laskentapäällikkö

Kuntalain taloutta koskevat säädökset sisältyvät lain 8. lukuun. Lain 65 §:ssä säädetään talousarviosta ja suunnitelmasta seuraavasti. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, jolla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve kateetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Kaupunginjohtajan esitystä vuoden 2011 talousarvioksi ja vuosien 2012 – 2014 suunnitelmaksi on valmisteltu lautakunnissa. Talousarvion 2011 ja suunnitelmavuosien 2012 – 2014 tuloslaskelman vuosikatteet ovat positiivisia. Tuloslaskelmat vuosina 2011 ja 2012 päättyvät alijäämäväliseen lukuun, vuosien 2013 ja 2014 tuloslaskelmat osoittavat ylijäämää ja ali/ylijäämien erotus vuosina 2011 - 2014 jää positiiviseksi 430 747 euroa. Kaupunginjohtajan esitys vuosien 2011 talousarvioksi ja vuosien 2012-2014 taloussuunnitelmaksi täyttävät lain velvoittavan tasapainottamisvaatimuksen ja on neljän suunnitelluvuoden aikana ylijäämäinen.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle hyväksyttäväksi kaupunginjohtajan vuoden 2011 talousarvioesityksen ja vuosien 2012 - 2014 taloussuunnitelman.

Päätös

Kaupunginjohtajan esitys talousarvioksi vuodelle 2011 ja taloussuunnitelmaksi 2012-2014 hyväksyttiin seuraavin muutoksin.

Kaupunginhallitus 120

Mikko Päivärinta esitti Ari Kukkuraisen, Vesa Jaakolan sekä Eeva-Leena Ainasojan kannattamana, että oopperaa ei tueta summalla 25 000 €. Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, koska on tehty kaupunginjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys. Äänestystapa ja -järjestys hyväksyttiin. Kättennostoäänestyksessä kaupunginjohtajan esitystä kannatti viisi (5) hallituksen jäsentä (Eija-Riitta Niinikoski, Jarmo Vuolteenaho, Hannu Keskisarja, Heikki Junttila, Kalervo Mantila).

Mikko Päivärinnan esitystä kannatti neljä (4) hallituksen jäsentä (Mikko Päivärinta, Vesa Jaakola, Eeva-Leena Ainasoja, Ari Kukkurainen).

Puheenjohtaja totesi, että hallitus hyväksyi äänestyksen jälkeen kaupunginjohtajan esityksen. Mikko Päivärinta jätti asiasta eriävän mielipiteen.

Riitta Viitakangas ja Hannu Keskisarja poistuivat kokouksesta esteellisinä asian (120 Liikuntakeskus Oy:n avustukset) käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tilapalvelut 740

Kaupunginhallitus yksimielisesti päätti lisätä toiminnallisiin tavoitteisiin ”selvitetään koulujen tilatarve osana oppilaitosstrategiaa”.

Kaupunginhallitus päätti, että talousarviokäsittelyä jatketaan 7.12.2010.

Juha Peltomaa, Saara Mäenpää, Matti Uusimäki ja Riitta Viitakangas poistuivat kokouksesta kello 17.50.

Kaupunginhallitus 7.12.2010 § 219

Oheismateriaali: Päivitetty talousarvio 2011 ja taloussuunnitelma 2012 – 2014 -esitys

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus jatkaa kaupunginjohtajan vuoden 2011 talousarvioesityksen ja vuosien 2012 - 2014 taloussuunnitelman käsittelyä.

Päätös

Kaupunginhallitus jatkoi kaupunginjohtajan vuoden 2011 talousarvioesityksen ja vuosien 2012 – 2014 taloussuunnitelman käsittelyä.

Kaupunginhallitus lisäsi yksimielisesti pitkäaikaistyöttömien terveys-tarkastuksiin 7000 € (kohta 120 kaupunginhallitus).

Edellä mainituin muutoksin, kaupunginhallitus esittää valtuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2011 talousarvioesityksen ja vuosien 2012 - 2014 taloussuunnitelman.

Yksimielisesti hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 17.12.2010 § 52

Liite: Talousarvio 2011 ja taloussuunnitelma 2012 – 2014 –esitys.

Päätös

Ville Vähäsöyrinki saapui kokoukseen kello 12.00.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen seuraavin muutoksin.

Kaupunginhallitus 1200

Irja Erkkilä, Tapio Uusitalo eivät esteellisinä osallistuneet oopperaan/Musiikkisäätiölle osoitettavan määrärahan käsittelyyn eikä päätöksentekoon ja poistuivat kokouspaikaltaan. Yksimielisesti Kalervo Mantila valittiin pöytäkirjan tarkastajaksi Tapio Uusitalon tilalle oopperaa koskevan määrärahan käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Mikko Päivärinta esitti Eeva-Leena Ainasojan ja Heikki Häyrysen kannattamana, että oopperaan ei myönnetä kaupunginhallituksen esittämää 25 000 euroa vaan 0 euroa. Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, koska on tehty kannatettu kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava esitys. Äänestystapa ja –järjestys hyväksyttiin. Kaupunginhallituksen esitystä kannatti seitsemäntoista (17 JAA) valtuutettua. Mikko Päivärinnan esitystä kannatti viisitoista (15 EI) valtuutettua. Esteellisenä asian käsittelyyn eivät osallistuneet Tapio Uusitalo eikä Irja Erkkilä. Yksi valtuutettu oli poissa. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupunginhallituksen esityksen. Äänestysluettelo merkitään pöytäkirjaan.

SDP:n valtuustoryhmä/ Heiska Sirpa esitti, että kunnan tuki tuettuun maksulliseen lomitukseen säilyy 10 000 eurossa, eikä tukea nosteta kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti 30 000 euroon. Hän myös esitti samassa yhteydessä, että 10 000 € lisätään terveydenedistämistyöhön kustannuspaikalle 1218 sekä 10 000 euroa työhyvinvointiin hallintojaoston tehtäväalueen alaisuuteen. Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä, koska on esitetty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys. Äänestystapa ja –järjestys hyväksyttiin. Nimenhuutoäänestyksessä kaupunginhallituksen esitystä kannatti kaksikymmentäkahdeksan (28 JAA) valtuutettua, tyhjää äänesti kaksi (2 TYHJÄÄ) valtuutettua, neljä (4 EI) valtuutettua äänesti ei. Yksi valtuutettu oli poissa. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen. Äänestysluettelo merkitään pöytäkirjaan.

127 Nivalan liikuntakeskus Oy:n avustukset

Helena Kujala, Hannu Keskisarja, Jarmo Pihlajaniemi, Satu Kontiola, Riitta Viitakangas eivät esteellisinä osallistuneet asian käsittelyyn ja päätöksentekoon Nivalan Liikuntakeskus Oy:n avustusten (127) kohdalla ja siten poistuivat kokouspaikaltaan asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

150 Henkilöstöjaos

Jarmo Kivioja esitti, että henkilöstöjaoksen alaisuuteen työhyvinvointiin varataan kaupunginhallituksen esityksen lisäksi 10 000 euroa eli yhteensä 15 000 euroa. Jarmo Vuolteenaho kannatti tehtyä esitystä. Kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi tehdyn esityksen. Kaupunginhallitus myös yksimielisesti hyväksyi, että ko. lisäys katetaan verotuloarviota nostamalla.

440 Muu sivistystyö

Jarmo Raudaskosken esityksestä ja Hannu Keskisarjan kannattamana yksimielisesti hyväksyttiin, että selvitetään kirjaston aukioloajat ja mm. Siivet projektin hyödyntämismahdollisuudet ko. asiayhteydessä.

Investoinnit

Hyväksyttiin yksimielisesti kohta 860 Jarmo Vuolteenahon esittämä, Kalervo Mantilan sekä Eija-Riitta Niinikosken kannattamana, siten, että terveyskeskuksen vuodeosaston saneerauksen suunnittelu tarkennettiin seuraavaksi ”terveyskeskuksen vuodeosaston ja hammashoitolan saneerauksen suunnittelu”. Lisäksi tarkennettiin kohta terveyskeskuksen vuodeosaston saneeraus seuraavaksi ”terveyskeskuksen vuodeosaston ja hammashoitolan saneeraus.”

Edellä mainituin muutoksin kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2011 talousarvion ja suunnitelman vuosille 2012 – 2014.

Nivalan Perussuomalaisten valtuustoryhmä jätti eriävän mielipiteen koskien musiikkisäätiölle myönnettävää 25 000 euron määrärahaa. Eriävä mielipide merkitään pöytäkirjan liitteeksi.

Edellä mainituin muutoksin kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen vuoden 2011 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksiksi vuosille 2012 – 2014. Vuoden 2011 talousarvion hyväksymisen jälkeen talousarvio vuodelle 2011 on ylijäämäinen 299 593 €.

OTE:

Toimialat

NIVALAN KAUPUNGINVALTUUSTO

ÄÄNESTYSLISTA

KV 17.12.2010 § 52

Mikko Päivärinnan esitys, Ooppera

	JAA	EI	TYHJÄÄ
Ainasoja Eeva-Leena		1	
Ainassaari Kati	Saarimaa Tuula	1	
Erkkilä Irja			esteellinen
Eskola Pasi		1	
Hautakoski Antti		1	
Heiska Sirpa	1		
Häyrynen Heikki		1	
Jaakola Vesa		1	
Junttila Heikki	1		
Jämbäck Kaija		1	
Kangas Esko	1		
Keskisarja Hannu	1		
Kiviniemi Riitta	1		
Kivioja Jarmo		1	
Kontiola Satu	1		
Korkiakoski Jukka		1	
Kujala Helena	1		
Kukkurainen Ari		1	
Laurila Sami	Joensuu Martti	1	
Leppimaa Mika		1	
Löytynoja Seppo	1		
Mantila Kalervo,	1		
Niinikoski Eija-Riitta	1		
Pihlajaniemi Jarmo	1		
Päivärinta Mikko		1	
Pääkkö Pekka		1	
Raudaskoski Jarmo		1	
Raudaskoski Paavo	1		
Sanaksenaho Henna-Marja	1		
Saviluoto Ritva	1		
Suni Hilikka		1	
Tölli Anne	- varavaltuutetut estyn.		poissa
Uusitalo Tapio			esteellinen
Vuolteenaho Jarmo	1		
Vähäsöyrinki Ville		1	
YHT	17	15	
Poissa			3

Ptk.tark. ____ / ____

NIVALAN KAUPUNGINVALTUUSTO

ÄÄNESTYSLISTA

KV 17.12.2010 § 52

		Heiska Sirpa		
		JAA	EI	TYHJÄÄ
Ainasoja Eeva-Leena		1		
Ainassaari Kati	Saarimaa Tuula	1		
Erkkilä Irja		1		
Eskola Pasi		1		
Hautakoski Antti		1		
Heiska Sirpa			1	
Häyrynen Heikki				1
Jaakola Vesa		1		
Junttila Heikki		1		
Jämbäck Kaija		1		
Kangas Esko		1		
Keskisarja Hannu		1		
Kiviniemi Riitta			1	
Kivioja Jarmo		1		
Kontiola Satu		1		
Korkiakoski Jukka		1		
Kujala Helena		1		
Kukkurainen Ari			1	
Laurila Sami	Joensuu Martti	1		
Leppimaa Mika		1		
Löytynoja Seppo		1		
Mantila Kalervo,		1		
Niinikoski Eija-Riitta		1		
Pihlajaniemi Jarmo		1		
Päivärinta Mikko		1		
Pääkkö Pekka			1	
Raudaskoski Jarmo		1		
Raudaskoski Paavo				1
Sanaksenaho Henna-Marja		1		
Saviluoto Ritva		1		
Suni Hilikka		1		
Tölli Anne	- varavaltuutetut estyn.			poissa
Uusitalo Tapio		1		
Vuolteenaho Jarmo		1		
Vähäsöyrinki Ville		1		
YHT		28	4	2
Poissa				1

Ptk.tark. ____ / ____

Liite
KV 17.12.2010
§ 52

Nivalan Perussuomalaisten valtuustoryhmän eriävä mielipide

Nivalan Perussuomalaisten valtuustoryhmän eriävä mielipide musiikkisäätiölle myönnettävästä 25000 euron avustuksesta. perusteena on avustus määrärahan kohdentaminen ooppera toimintaan. Me Perussuomalaiset emme tule hyväksymään tällaisten summien lahjoittamista, tällaisessa taloudellisessa tilanteessa.

Nivalassa

17.12.2010

Anne Tölli

Vesa Jaakola

Muut asiat

Hannu Keskisarja jätti aloitteen koskien talousarviokirjan käsittelyä.
Aloite merkitään pöytäkirjan liitteeksi.

ALOITE

LIITE
KV 17.12.2010
§53

TALOUSARVIOKIRJAAN

VOITAISINKO MUUTTAA KIRJAN
LEHÄN JÄRJESTYSÄ SITEN, ETTÄ
RAAMITETTU LEHTI OLISI VIIMEI-
SENÄ KÄSITTELYSSÄ, (kautakunnittain)
TÄMÄ HELPOTTAA KÄSITTELYÄ
EIKÄ TARVITA PALATA AINA
TAKAISIN VALTUUSTON HYVÄK-
SYTTÄVÄKSI.

Hanna Kesäsaari

OIKAISUVAATIMUSOHJEETJA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua ja täytäntöönpanoa.</p> <p>Pykälät 53</p> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät</p> <p>Hvall 3 §:n 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet</p>
----------------------------	--

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja yhteystiedot	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:</p> <p>Pykälät</p> <p>Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:</p> <p>Nivalan kaupunginhallitus PL 10 (Kalliontie 15) 85501 NIVALA puh: 040 344 7211 faksi: (08) 440 153 Oikaisuvaatimus voidaan toimittaa myös sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@nivala.fi</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirjanote on lähetetty hänelle kirjeellä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero.</p> <p>Oikaisuvaatimukseen on liitettävä: -päätös, johon oikaisua haetaan joko kopiona tai alkuperäisenä -asiakirjat, joihin vedotaan</p>
Oikaisuohje hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun	<p>Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon 1).</p> <p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 80-83 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (<i>asianosainen</i>).</p> <p>Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.</p> <p>Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Jos tiedoksianto toimitaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettamisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p> <p><u>Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö</u> Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p> <p>1) Kansallisen kynnyksarvon suuruus on: -30.000 € tavarat –ja palvelut -100.000 € terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut -150.000 € rakennus –ja käyttöoikeusurakat</p>

Toimitusosoite

Oikaisuvaatimus toimitetaan **Nivalan kaupunginhallitukselle**.

Hankinta-oikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Oikaisuvaatimusohje hankintalain 15 §:n mukaisissa, kansalliset kynnysarvot allittavissa hankinnoissa 1)

Kansallisen kynnysarvon allittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 §:ssä tarkoitetun vaatimuksen hankinta-oikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Asianosaisen katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikennetyöskien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantitodistukseen merkittynä aikana.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankinta-oikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankinta-oikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

1) Kansallisen kynnysarvon suuruus on:

-30.000 € tavarat ja palvelut

-100.000 € terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut

- 150.000 € rakennus –ja käyttöoikeusurakat

Toimitusosoite

Oikaisuvaatimus toimitetaan **Nivalan kaupunginhallitukselle**.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.		
Valitusviranomaisen ja yhteystiedot	Oulun hallinto-oikeus PL 189 (Isokatu 4) 90101 OULU puh: 010 364 2800 faksi: 010 364 2841 oulu.hao@oikeus.fi		
	Kunnallisvalitus, pykälät 50 - 52		Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät		päivää
Muu valitusviranomaisen ja yhteystiedot	Markkinaoikeus PL 118, 00131 HELSINKI puh: (09) 364 3300 faksi: (09) 364 3314 markkinaoikeus@oikeus.fi	pykälä	Valitusaika 14 päivää 30 päivää
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi, ammatti, asuin- ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet. <p>Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuin- ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.</p>		
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähettämällä valituskirjalla. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.		

minen	
Valitusosoitus markkinaoikeuteen	<p>Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.</p> <p>Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy. <p>Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.</p> <p>Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.</p> <p>Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.</p> <p>Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettamisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p> <p><u>Valituksen sisältö</u> Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.</p> <p>Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös</p> <p>tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.</p> <p><u>Valituksen toimittaminen</u> Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.</p> <p>Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos viireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.</p> <p><u>Valituskielto</u> Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.</p> <p>Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.</p> <p><u>Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle</u> Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiain muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.</p> <p><u>Toimitusosoite</u> Markkinaoikeus PL 118, 00131 HELSINKI sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>
Lisätietoja	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 89 euroa.</p> <p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

Liitetään pöytäkirjaan